

ANY XII

REUS, DIJOUS 11 DE GENER DE 1917

NÚM. 9

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

El nacionalisme i els socialistes

ARTICLE DEN PÉREZ SOLÍS

El brillant publicista Oscar Pérez Solís, publica en el periòdic socialista valisoletà «*Adelante!*», un article, primer d'una sèrie sobre el nacionalisme català, que amb molt gust reproduim:

CUESTIONES NACIONALES

El nacionalismo catalán

Exceptuando los problemas del momento, graves, gravísimos, pero que pasarán relativamente pronto, no hay en España una cuestión de mayor importancia que la planteada por el nacionalismo catalán. Como que, en realidad, se trata de un hondo problema constitucional, se trata de romper la aparente unidad española—unidad de formas políticas solamente—para crear una vigorosa federación de nacionalidades ibéricas.

Yo soy de los que creen que así como en Química se establece la diferencia entre la mezcla y la combinación, significada ésta por la desaparición de las características de sus componentes, que dejan sitio a unas nuevas características, las del compuesto, y determinada aquella por la permanencia de los caracteres peculiares a cada una de las substancias mezcladas, con lo que jamás una mezcla—por perfecta que sea—puede llegar a la solidaridad de los átomos—permítase la expresión—que se consigue con la combinación química, hay también en la Historia mezclas y combinaciones de pueblos... diferenciados porque en las primeras—el caso de Portugal y España desde Felipe II a Felipe IV y el actual de Cataluña con el resto de España—los pueblos, aparentemente unidos, a veces por espacio de centurias, bajo un vínculo político, no llegan jamás a fundirse en un mismo espíritu nacional, y porque las segundas—el caso de las naciones germánicas dispersas hasta la segunda mitad del siglo XIX—llegan a borrar los aspectos típicos de los pueblos que se unen, dándoles una modalidad genérica imborrable.

España, digan lo que quieran nuestros malos políticos, detestables copistas del centralismo francés despótico, proclamando—y aquellas circunstancias disculpaban el exceso—por los jacobinos terroristas de la «República una e indivisible», es una mezcla de pueblos, no la combinación armónica, química de las nacionalidades perfectamente dibujadas cada una con su vida propia y distinta de las demás, que formaban el estado español castizo de los Reyes Católicos, no mediatisado por valones, tudescos y

franceses en las diversas etapas que fué recorriendo la sucesión del trono español. Y precisamente por ser España una mezcla, y bien imperfecta, de pueblos, según tendremos ocasión de probar en el curso de este trabajo, pensado y comenzado a escribir para «La Justicia Social», de Reus, que había tenido la bondad de pedirme—honrándome mucho—mi opinión acerca del nacionalismo catalán, y qué ahora, desaparecido—¡ojalá por poco tiempo!—aquel admirable semanario, halla hospitalidad en las columnas de «*Adelante!*»; por ser España, répito, una mezcla de pueblos, rota la tradición federal de nuestro país, desencauzado el curso de nuestras energías para llevarlas a desatinados imperialismos extranjeros, es por lo que nuestra nación no se restablece de los males que desde el siglo XVI, primero de la mezcla centralista, viene padeciendo y por lo que hace falta que los españoles—en verdad, de su patria hablen de este problema constitucional que poné a discusión el nacionalismo catalán, a mi entender para salvá a España:

Pero aquí oigo el reproche: «Y todo esto ¿qué le importa a la clase trabajadora?». Es de lo más triste que haya sindicalistas y socialistas capaces de hacer esa pregunta. Pero, como, es posible, sin declararse amante de la agremiación medioeval, que nosotros limitemos el campo de nuestra acción a las cuestiones puramente del trabajo? Sólo han de interesarnos las horas de jornada y los céntimos del salario, y unas cuantas leyes obreras, y fuera de esta limitada esfera no ha de haber para nosotros, ciudadanos antes que obreros o al mismo tiempo que obreros, como queráis, ningún otro problema?

Pero, entonces, ¿qué visión del mañana es la vuestra? ¿No queréis que gobierne la clase trabajadora? Pues en este caso habéis de ponerla frente a frente de todos los problemas, así de los que plantea la Economía como de los que presenta a resolver la Política, la Ética, la Filosofía, las Ciencias de aplicación, la Literatura, el Arte... ¿No aspiráis a hacer de vuestros sindicatos las células, primeras del organismo social, directores de la vida colectiva, capaces para regir todas las relaciones humanas? Mas ¿cómo vais a conseguir esto si vais apartando a las clases trabajadoras del contacto con problemas tan arduos como este del nacionalismo, llevado por la guerra a los campos de batalla, donde no sólo se ventila el predo-

minio de los mercaderes alemanes sobre los británicos ni de los financieros de Guillermo II sobre los de la República francesa, sino también otras cuestiones que se llaman Alsacia-Lorena, pangermanismo, Polonia, paneslavismo, la Gran Servia, La Gran Bulgaria, la cuestión de las nacionalidades, mecha que ha hecho arder al barril de pólvora de los antagonismos mercantiles, industriales y bancarios?

Y qué, vosotros los socialistas y sindicalistas que tan menguado concepto habéis formado de la misión a que están llamados los trabajadores, cuya personalidad presentáis capitidíminuida, ¿acaso os imagináis que de la acertada o desacertada constitución política de un país no pueden derivarse consecuencias trascendentales para el porvenir de esas organizaciones obreras que tratarán de convertir en sucursales algo modernizadas de aquellas cofradías gremiales a que antes me refería?

Mas, por fortuna, ni en España ni fuera de España, como pronto hemos de ver, hay esa indiferencia de los trabajadores para los problemas nacionalistas, sino atención muy honda, reflejo, al fin y al cabo, de la tantas veces invocada frase del latino Terencio: «Soy hombre, y no es para mí ajeno nada de lo que es humano».

OSCAR PÉREZ SOLÍS.

Els transports

Per a la regularització del tràfec

La circular que ha dirigit el director general de Comerç, senyor Nicolau, als presidents de les Cambres de Comerç, sobre la regularització del tràfec, diu així:

«Per plantar cara a la crisi dels transports, que tan fondament afecta a la economia nacional, han estat adoptades diverses mides el complement de les quals competeix en sa major part a les companyies de ferrocarrils.

Des del primer moment s'ha reconegut que la ràpida descàrrega dels vagons, que produeix la seva millor utilització, constituirà un èfica medi per a remeiar la escassetat d'aquells, i a la vegada una mida de tot punt indispensable per a prevenir la congestió de les estacions, que porta indefectiblement a la suspensió del tràfec de mercaderies, amb els gravissims perjudicis i perjudicacions que d'això es deriven necessàriament.

Amb l'objecte d'alcançar finalitat tan important s'ha ordenat a les companyies de ferrocarrils que habilitin hores extraordinaries per a la descàrrega.

Pero és segur que aquesta mida està

marcada en gran part d'eficacia si els signatariis als quals correspon la descàrrega dels vagons no presten la cooperació necessària per a que alcanci el degut.

En atenció a lo exposat, aquesta Direcció general ha acordat cridar sobre aquest punt importantíssim l'atenció de la Cambra de la digna presidència de V. S. i significar-li al mateix temps la conveniència de què gestoni i adopti les disposicions que creguin més convenientes per a que els signatariis a càrrec dels quals va la descàrrega de les mercaderies la verifiquin amb la més gran rapidesa possible, utilitzant a més de les hores ordinaries les extraordinaries habilitades a l'efecte, tractant de inculcar en tots la idea de que d'aquesta manera contribuiràn poderosament a la regularització del tràfec.»

Nòlits a preus reduïts

S'ha reunit en la Direcció de Comerç, la Junta de transports marítims presidida pel senyor Nicolau.

El senyor Nicolau ha facilitat la referència de lo tractat, en els termes següents:

La Junta ha acordat adoptar el criteri per al suministre de carbó destinat a les fàbriques de gas i electricitat, així com a la industria pesquera, facilitant nòlits a preus reduïts per a la importació del carbó que necessiten aquestes industries, sempre que la Junta central de subsistències acordi també que aquestes mateixes industries teneïn dret al carbó a preu de la taxa.

Això té importància en lo que es refereix a la industria pesquera, puix si la Junta de subsistències acorda concedir-li aquest dret, el peix resultarà a preu equitatiu.

S'han concedit alguns nòlits a preu reduït per a la importació de cereals destinats a València, adoptant el criteri en general, a reserva de rectificar-lo, si hi ha lloc, de que es concedeixin aquests nòlits a preu reduït per al blat, sempre que la farina anomenada rodona, que es produeix amb aquest blat, es vengui a un preu que no excedeixi de 12 pessetes, al preu a que resulta el blat.

Aprofitant la reunió ha tractat també amb alguns navilers de la línia de vapors de Canaries, pregant-los que ells li indiquin bases per a la implantació de la referida línia a base d'un crèdit d'un mil·líó de pessetes que existeix en l'actual pressupost.

S'ha concedit també nòlit reduït per a la importació de 5.000 tonelades de blat que ofereix un agent per Barcelona, encarregant-se ell, per no tenir barcos disponibles la Junta, de la seva importació.

Parlaren e l'subdirector senyor García Rendueles per a oferir el banquet; don Emili Ortúñoz, qui, a més d'elogiar al senyor Nicolau, proposà es concedeixi una gran creu a l'enginyer Zafra per sos notables treballs.

En absència del ministre, el director d'Obres públiques pronuncià un discurs enlairant al cos d'enginyers de Camins, i lamentant l'absència del senyor Gaspar, que tant afecte compta entre els enginyers.

Parlà després don Amós Salvador,

S. GIL VERNET
 METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX PREPARADOR
 ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: Matriu :: VIES URINARIES
 ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
 Consulta de 6 a 9
 BARCELONA. Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

POLÍTIQUES

Els socialistes i la pau

El Comitè nacional del partit socialista ha dirigit a totes les seves organitzacions una comunicació dient que havia accedit al desig exposat pel secretari de l'oficina socialista internacional i els membres del comitè executiu norueg per què el partit socialista espanyol dirigís xi un telegrama d'adhesió a en Wilson.

Després aclareix el Comitè la seva conducta respecte de la guerra insistint en que aviat acabi aquest quadre d'horror; però, no obstant, diu que aspira també a que es faci una pau prompta, però no un termini de la guerra que signifiqui un armistici. Volem una pau amb garanties per que no es reproduïxen noves agressions. Volem una conclusió de la guerra que imposi respecte a la vida independent de les petites nacions, per que no es reproduïx el fet criminal ratllat amb els pobles serbi i belga, i aspirem a això per a conseguir, com a conseqüència, que les nacions agressores i principalment responsables de la guerra rebin la sanció justa i necessària, perquè comprenquin els pobles respectius el mal que a ells i als altres produï una organització política creada a base de la força material i disposada per a l'agressió.

Banquet al Sr. Nicolau

Abans d'ahir es celebrà a Madrid un banquet del cos d'enginyers de Camins, en honor del seu company, el diputat per aquesta Circumscripció, senyor Nicolau pel seu recent nomenament de director general de Comerç.

Hi concorregueren tots els enginyers que resideixen a Madrid i bastants de províncies, singularment de les més pròximes.

El nombre de comensals era de 177, entre ells l'exminestre don Amós Salvador, el subdirector d'Obres públiques, els directors de les Companyies ferroviaries i els caps de totes les línies.

No pogué anar-hi el ministre de Foment per efecte de la crisi, però se li reservà un lloc que estigué desocupat durant tot l'acte.

Parlaren e l'subdirector senyor García Rendueles per a oferir el banquet; don Emili Ortúñoz, qui, a més d'elogiar al senyor Nicolau, proposà es concedeixi una gran creu a l'enginyer Zafra per sos notables treballs.

En absència del ministre, el director d'Obres públiques pronuncià un discurs enlairant al cos d'enginyers de Camins, i lamentant l'absència del senyor Gaspar, que tant afecte compta entre els enginyers.

Parlà després don Amós Salvador,

per últim, el senyor Nicolau, qui donà mercés als seus companys per l'homeitat que li havien fet, lamentant també l'absència del senyor Gasset.

Durant el banquet regnà gran entusiasme.

Variés

El quefe del partit reformista, don Melquiades Alvarez, visitarà, dintre de aquest mes, la ciutat de Terrassa, on amb tal motiu se celebrarà un acte de propaganda reformista.

El senyor Alvarez, abans de regressar a Madrid se detindrà a Barcelona uns dies, i amb tal motiu els seus correligionaris li oferirán un banquet en el que's proposa fer importants declaracions polítiques.

—Pel suposat delict d'injuries al rey ha sigut denunciat novament nostre confrare «La Lucha».

Ho lamentem.

Entorn de la crisi

Comentaris

Segueix comentant-se el resultat de la crisi.

Els ministerials diuen que 'l Govern ha quedat enrobustit. Altres pel contrari, consideren que queda quebrantat.

Entre les versions que han circulat, una afirma qu'el comte de Romanones necessitava fer aquesta crisi per a recobrar autoritat després d'un incident que tingué amb l'embaixador d'Austria.

La continuació del comte de Romanones al Poder no ha sorprès a ningú però sí que no hi hagi cap modificació en el Gabinet.

Impressions i conjectures

Segons informacions fidedignes, sembla confirmar-se que els propòsits del comte de Romanones eren dos: un modificar el Govern, eliminant d'ell algun ministre que s'ha distingit en la darrera etapa parlamentaria; i l'altre, el retrassar l'obertura de Corts. Precisament aquest darrer extrem, el retrassar l'obertura de les Corts, el tenia acordat amb el senyor García Prieto.

Per aquesta causa, quan anà a evadir la consulta del rei, el president del Senat aconsellà a don Alfons la conveniència de que el Govern es prengués un petit interregne parlamentari per a preparar obra definida i completa.

Pero l'entrevista dels senyors Alba i Romanones canvià el programa que tenia traçat el president.

Així que arribà el senyor Alba a Madrid l'informaren els seus amics del que passava i dels successos que s'acostaven. El senyor Alba, que els desconeixia cuidà a marxar directament a entrevistar-se amb el comte de Romanones i li va plantejar la qüestió en termes concrets.

Després, en el Consell, el senyor Alba tornà a plantejar la qüestió i recabà davant de tots els ministres una declaració de que el Govern es ratificava en sa promesa d'anar a les Corts.

Mercés a aquest cop d'audàcia, obtingué la promesa del comte de Romanones de que tan bon punt el rei li ratifiqués els poders, es fixaria la data de l'apertura.

S'opina fundadament que les Corts duraran poc temps. Tal vegada solament dies. Al parlament es plantejarà la qüestió política, abordant-se aleshores la modificació de Govern que no pogué realitzar-se abans d'ahir per l'habilitat del ministre d'Hisenda.

Les Corts s'obrirán el dia 29

Terminat el Consell de Ministres convocat pel comte de Romanones per a donar comte de la solució de la crisi, el cap del Govern rebé als periodistes, diuant-los:

—He donat compte als ministres del resultat de les consultes dels prohoms amb S. M. i de la ratificació més absoluta que el Rei m'ha fet de la seva confiança.

En sa conseqüència hem acordat renunciar les sessions parlamentaries el dijous 29 del mes actual.

A més celebraré demà altre Consell de ministres, a la tarda, per a concretar el plan parlamentari.

Brometes del comte

Recordant el president del Consell el oferiment que dies passats feu als periodistes d'invitar a esmorzar amb motiu d'un prompte acenteixement, feu notar qu'ell es referia a la suposició de que no li hagués ratificat la confiança. En aquest cas, afeigí, evidentment hauria sigut per a anar-me'n a casa meva.

Crec, acabà dient, que 'ls démés ministres fan un sacrifici gran per a servir al país, doncs tots desitgen tornar a ses cases encar que ho dissimulin perfectament.

Explicació

Per a satisfer la queixa que ha formulat el senyor Alba al comte de Romanones, amb motiu de les manifestacions fetes pel president dies passats, dient que s'celebraria Consell, arribés o no arribés el ministre de Hisenda, el «Diario Universal» publica un sol dient que el comte de Romanones, havia anunciat el Consell per abans d'ahir sabent que el senyor Alba estaría a Madrid de regres, i que d'altra manera l'hauria ajornat.

RETALLS I COMENTARIS

Xenius ha seguit desgranant aquests dies en son «Glosari» de «La Veu de Catalunya» entorn de la desaparició del confrare reusenc «La Justicia Social», subtilíssimes observacions psicològiques, dignes d'ésser meditades.

Finalment, en Xenius ha escrit:

«Però ja començavem amb dir que «La Justicia Social», de Reus, era un periòdic de gran serietat. Repugnava als seus redactors, i repugnava a just títol, el valer-se d'aquells procediments que afalguen les passions de la multitud. Les doctrines hi eren radicalíssimes a voltes; el to en general, mesurat i austèr. Sovint, a més, el llenguatge es feia molt encertadament tècnic... En aquestes condicions un periòdic pot salvar-se encara si el seu interès és múltiple, si la seva informació és varia i activa, tant com calgui perquè la cosa de totalitat trobi en ell consol. Mes el monografisme resultarà sempre fatal; i «La Justicia Social» ha estat massa un periòdic monogràfic.

Jo somio el nostre periòdic socialista ben altament. El vull amb la mateixa serietat, amb la mateixa pureza que aquest de Reus del qual lamentem la pèrduda. Però el vull també amb un major acostament a la plena vida; amb una més gran estesa d'horitzons espirituals; amb un tresor d'interessos, més ric i més comprensiu i més ample. No ocupant-se de qüestions socials i econòmiques solament, sino de tots els as-

pects de l'esperit i de la vida. Parlant de literatura i de filosofia i d'art; no negligint els problemes polítics ni tan-sols els hermèticament diplomàtics; contenint i tot —mireu que'm feu dir!

—seccions de teatres, i novel·la de folleti —que no sigui novel·la social! —i figurins de modes...

I, sobretot, no distret, sinó atentíssim —prengui enfront cada una d'elles l'activitat que vulgi —amb les manifestacions renaxents de la catalanitat... Per què cal convenir que, de vinticinc anys a aquesta part, tot allò que a Catalunya no és catalanitat renaiixent, no tansols ve resultant mancat d'ideal, però també de gràcia, cosa monòtona, fosca, avorrida...

No hai mal que por bien no venga díu l'adagi castellà. I, en efecte, si la guerra endola avui a Europa entera i planteja greus problemes com el de la natalitat, també aportarà considerables beneficis als qui hauran soportat el pes.

Preguntém, quins beneficis? D'un no més volém parlar: el de la poligamia. La possibilitat de la instauració de la poligamia per a després de la guerra se estudia ja a Alemanya, seriosament. La acreditada revista «Neue Deutschland» ha obert una enquesta sobre aquesta qüestió, que compta amb molts de partidaris. Un dels més fervents es el professor Christian Enrenfels, el qual arriba a la conclusió següent:

La poligamia no serà solament una institució útil a la nació, sinó que serà també una recompensa per als soldats que tornin del camp de batalla.

Fins aquí sols s'havien promés als combatents, medalles, galons, honors de tota mena. Però res més que honors. Les mitologies escandinaves concedien als héroes, després del trespàs, el regne de les Walkiries i Mahoma els prometia les carícies de les huris... Els teutònics son gent més pràctica. Per boca de sos filòsops ara el Kaiser preté encaratjar sos soldats, prometen-los, en vida, tantes Gretchen de carn i ossos com puguin mantenir....

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°...	736.0	736.1
(Màxima) Sol...	9.0	
TERMÓMETRE	9.0	
(Màxima) Sol...	2.0	
PSICRÓMETRE	4.9	7.3
Tèrmometre sec...	2.7	4.5
Humedat relativa de l'aire...	69.3	65.5
Tensió del vapor acús...	4.5	5.0
ANEMÓ-Direcció del vent...	NO.	NO
METRE Velocitat del vent...	581.	203.
Pluviòmetre...		
Evaporímetre.....	4.0	2.2
Estat del cel...	Núvol	Núvol

La funció que se celebrarà aquesta nit en el teatre del Centre de Lectura, serà a benefici de la simpàtica actriu iugent de la companyia Viñas, que tant bona campanya ha realitzat en aquell teatre, senyoreta Josefa Fornés.

El programa com ja déiem, es farà atrair, compostant-lo les següents obres: «El pati blau», idili dramàtic en dos actes del Santiago Rusiñol; «La núvia», monòleg, escrit expressament per a questa funció per nostre volgut company en Pere Cavallé, i el xistós dialecció en un acte «De pesca».

Angurérem un èxit més per a la senyora

Fornés, donades les simpaties que ha sapigut captar-se entre 'l públic que assisteix a les funcions del Centre de Lectura.

* * *

El quadern 194, corresponent a la present setmana, de la celebrada biblioteca d'autors catalans «Lectura Popular», publica sots el títol de «Conquesta de Valencia» alguns treballs en prosa del malaguanet historiador i paisà nostre l' Antoni Auletia i Pijoan.

* * *

L'inspector de Primera ensenyança dirigeix una círcular als mestres de la província, recomanant als que tinguin establet la Mutualitat en les seves escoles, que remetin una memòria amb tots els detalls.

* * *

En el Teatre Fortuny aquesta nit se hi donarà una sessió continua de cine, exhibint-se entre altres, els 1 i 2 episodis de l' interessant pel·lícula de sèries «La senyoreta detectiva», qual exhibicó es continuará els dimecres i dijous de cada setmana.

La sessió començarà a dos quarts de deu.

* * *

Ha sollicitat ingressar a la Federació Agrícola Catalana Balear el Sindicat Agrícola de la Selva del Camp.

* * *

S'ha publicat un volum que sots el títol de «Proses de Amor i Patriotisme»: conté els principals treballs poètics i les més notables cròniques que escrigué estant a Russia i més tard a les trinxeres, el malaurat voluntari català, Pere Ferrés Costa, mort heròicament el dia 9 de Maig de 1915 en les célebres batalles de l'Artois.

«Proses d'Amor i Patriotisme», va avalat amb un próleg del Vives i Borrell amb el qual s'estudien els tres més característics d'aquell heroi, unes interessants notes biogràfiques del Pau Martorell, un articlit describint el moment culminent de la mort del brau voluntari, degut a la ploma del J. Pérez Jordà, i ademés varis gravats i notes explicatives que complementen la valua del llibre.

* * *

Acabat el període de vacacions de Nadal, avui es reanuaràn les classes en tots els centres docents oficials.

* * *

Per a preservar-se del tifus i demés infecions; beuen tots

AIGUA IMPERIAL

De venda: Drogueria Roca i Ribas, farmacia Punyed, «Epicerie Française» drogueria Coder i altres comerços.

* * *

S'ha ordenat la reobertura de la Exposició de quadres a benefici dels legionaris espanyols que lluiten al front francès, després d'haver omplert el requisit de sol·licitar el permís de la superioritat.

* * *

Per manca de majoria ahir l'Ajuntament no pogué celebrar sessió de primera convocatoria.

* * *

Ha sigut traslladat a l'Institut de Lleida el catedràtic del d'Albacete i exdirector del confrare «Diario de Reus», don Josep Ciurana.

* * *

LA VANGUARDIA

DIARI INDEPENDENT

Per a annals, suscripció, venda, repart i demés, dirigir-se exclusivament al corresponsal, Josep Deu, arraval baix Jesús, 8, accesorii, tenda «La Vanguardia». —REUS.

* * *

Ha sigut nomenat professor auxiliar de dibuix, d'aquest Institut general i tècnic, don Joan Fargas Trillas.

* * *

Per aquesta tarda en la sessió de moda de les set, i pels ordinaries de la nit, la Sala Reus anuncia un esplèndit programa de pel·lícules d'art, figurant-hi la de llarg metratge en dues parts «La Sultana», i la celebrada Revista Pathé, amb episodis de la guerra europea.

* * *

La palidesa de la cara, que tan preocupa a les joves, desapareix tan promte com se corregeixen els desarreglos pel canvi d'edat, fluix blanc, la inapetència i desequilibri nerviós. Dos pots de Aixarrop de «Hipofosfitos Salud», n'hi ha prou per a retornar a la cara el seu color rojos i la salut, l'alegria i el somni tranquil a la que sofreix les conseqüències de la clorosis i de l'anèmia. Unic aprovat, per la Reial Acadèmia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el pot deuen fixar-se si amb tinta roja s'hi lleix Hipofosfitos Salud

* * *

ENRICH DARNELL
CORREDOR DE COMERS COL·LEGAT
Arraval Santa Agnès, 26.—Telefon 146
Descomptes.—Negociació de lletres.
bitllets estrangers.

Intervenció de tota classe d'operacions en el Banc d'Espanya i Banc de Reus.

* * *

En el Café Fortuny aquesta nit, a dos quarts de deu, el distingit professor de violí en Francia de Tuanés, hi donarà un concert, en el qual executarà difícils peces de celebrats compositors.

Al senyor de Tuanés l'acompanyarà amb el piano un reputat mestre d'aquesta ciutat.

* * *

Dependent de Merceria

Se necessita en un comerç de Tarragona.

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic
del Doctor A. FRIAS

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies
després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les
mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

lització, constituiria un eficaç medi per a remiar la escassetat d'aquells, i a la vegada una mida de tot punt indispensable per a prevenir la congestió de les estacions, que porta indefectiblement a la suspensió del tràfec de mercaderies, amb els gravíssims perjudicis i perturbacions que d'això es deriven necessàriament.

Amb l'objecte d'alcanciar finalitat tan important s'ha ordenat a les companyies de ferrocarrils que habilitin hores extraordinaries per a la descàrrega.

Pero és segur que aquesta mida estaría mancada en gran part d'eficacia si els consignataris als quals correspon la descàrrega dels vagons no presten la cooperació necessària per a que alcanci el deute com.

En atenció a lo exposat, aquesta Direcció general ha acordat cridar sobre aquest punt importantíssim l'atenció de la Cambra de la digna presidència de V. S. i significar-li al mateix temps la conveniència de que gestioni i adopti les disposicions que creguï més convenient per a que els consignataris a càrrec dels quals va la descàrrega de les mercaderies la verifiquin amb la més gran rapidesa possible, utilitzant a més de les hores ordinaries les extraordinaries habilitades a l'efecte, tractant de inculcar en tots la idea de que d'aquesta manera contribuiran poderosament a la regulització del tràfec.

Donada l'importància de la qüestió qu'en ella se tracta i lo eficàs que haurà de resultar per a la pronta normalització del servei de transports per ferro-carril el cumpliment de les mides que's recomanen als receptors de mercancies, la Cambra prega als indicats consignataris procedixin a la descàrrega de les mateixes amb la major rapides possible i utilitzin les hores extraordinaries que per a això s'habiliten,— Reus 9 de Jener de 1917.—El President, Joan Boqué.—El Secretari, Joan Cachot.

Avis als magatzemistes de carbó

Havent arribat a coneixement del Comitè executiu de subsistències que en varies províncies escasseja el carbó mineral sense que hagin arribat a les mateixes els pedidos fets a preu fixat per la Junta central de subsistències, aquell ha encarregat an aquesta Cambra que cridi l'atenció dels magatzemistes de carbó d'aquesta ciutat per a que amb la deguda antelació i en la forma marcada per la R. O. de 14 de desembre últim remiteixin per duplicat a l'esmentat Comitè tots els pedidos que no's siguin voluntàriament tramitats i remesos a la conca minera corresponent.

Els magatzemistes de carbó podrán consultar en aquesta Cambra qualsevol dupte que se's ofereixi relativa aquest avís.

BOMBA DE ROSARI EN VENDA

ESTAT IMMILLORABLE

Serveix actualment en un pou de 30 metres de fondària i es pot veure funcionar.

PREU ECONOMIC

Informes: Jaume Sagarrà, St. Joan, 12

REUS

sense aquesta marca

l'apparell NO és un
GRAMÓFON
CATÁLEGS GRATIS =

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Exit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPINÀ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relletgeria. - Rellotges de butxaca i Despertadors des de 290 pessetes

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL
DEL COL·LEGI DE CORREDORS
DE COMERÇ DE LA PLAÇA
DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 dl.	operacions diari
Idem xequé.	" "
París idem.	" "
Berlín idem.	" "
Marsella vista.	" "
Hamburg vista.	" "

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pesetas	Operacions
440	Gas Reusense.	250
615	Industrial Harinera.	500
650	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tramvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
575	Institut P. Mata.	500
150	Empresa Hidrofòrica 369'50	—
525	Obligacions Manicomio Reusense.	500
75	Carburós de Teruel	500
	Pantà de Riudecanyes.	50

Moviment del port de Tarragona

Datos facilitats per l'Agència Fábregas
VAIXELLS ANUNCIATS

Dia 11.—«Colón», per a Cetze, consignatari Fábregas.

Dia 11.—«Teresa Fábregas», per a Niza, consignatari Fábregas.

Dia 11.—«Campania», per a Suecia, consignatari Boada.

Dia 11.—«Canalejas», per a Génova, consignatari Musolas.

Dia 11.—«A. Cola», per a Niza; consignatari Musolas.

Dia 11.—«Cabo San Sebastián», per a la costa, consignatari Peres.

Dia 13.—«M. Espaliu», per a Ribera i Génova, consignatari Fábregas.

Dia 13.—«San Telmo», per a Noruega, consignatari Boada.

Dia 15.—«Castilla», per a Marsella, consignatari Mac-Andrews.

Dia 16.—«Cabaña», per a África i Canaries; consignatari Musolas.

Dia 20.—«Tomsk», per a Dinamarca, consignatari Ferrer.

Dia 20.—«Brenus», per a Nova York, consignatari Ferrer.

Dia 26.—«Asuarca», per a Nova York, consignatari Tayá.

Avis.—A partir del dia 1 de febrer el recàrcer sobre el nòli per a Noruega serà el de 225 per 100, per a Göteborg i Malmö el de 225 per 100 i els demés ports de Suecia el de 275 per 100.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de Cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Teatre del Centre de Lectura
GRAN COMPANYIA DE DECLAMACIÓ

Extraordinaria funció per a avui, a benefici de l'actriu Srta. Josepa Fornés:

L'ídili dramàtic en dos actes «El pati blau», el monòleg den Cavallé «La núvia» (estrena) i el dialec «De pesca». Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de Cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de Cine per a avui.
Preus i hores de costum.

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases desllumbants, anuncien la curació radical de les bernies, sense coneixer sisquera en qne consisteix aital dolència, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud. Molts són els que venen braguers, pocs, molt pocs els que saben col·locar-los, rarissims els que coneixen que és una hernia.

Josep Pujol
CIRURGIÀ

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i monestir de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

FAIXES HIPOGÀSTRIQUES O VENTRALS, TIRANTES OMOPLÀSTICS.

Gran assortit en lentes i grafes per a miopes i vista cansada.

BINOCLES TEATRE I CAMPANYA I TOT LO CONCERNENT AL RAM D'ÓPTICA, CIRURGIA I ORTOPEDIA.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CRUZ ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gosa casa meva, s'ha estabert prop de la mateixa.

“LA CRUZ ROJA”

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, núm. 16

NO EQUIVOCAR-SE: al costat del fabricant de gorres don Isidre Pons.

LECTURA POPULAR
BIBLIOTECA D'AUTORS CATALANS
Cada dijous - 10 cèntims

ACADEMIA DE DIBUIX I PINTURA
DIRIGIDA PER

Don Tomás Bergadá

Professor suplent de Dibuix de l'Institut general i tècnic

Classes de Dibuix lírial, figura, adorno, mitatge i al natural; pintura a l'oli i aquarela i al temple per a senyoret. Hores de classe convencionals.

LLICÒS A DOMICILI

Arraval baix de Jesús, 31, baixos

Máquines d'escriure
REMINGTON
per 500 pessetes

ESTEVE MASSAGÜÈ, representant.—Sant Llorenç, 8, 3.er—REUS

TELEGRAMES

Madrid, 10.

LA «GACETA»

Entre altres publica les següents reials ordres:

Disposant que els acords en virtut dels quals actúin els tribunals en llocs distints d'aquells en que habitualment resideixen, se posen en coneixement del ministeri de Justícia, per a adoptar les resolucions que procedeixin.

Cridant l'atenció dels comerciants espanyols apropi de l'accord entre la Gran Bretanya i Dinamarca, pel que's disposa que totes les mercaderies que se importin en aquest últim país deuràn efectuar-se per conducte del Gremi de comerciants de Copenhague.

Anunciant que els Govern dels Països Baixos, belga i dinamarques han prohibit la exportació dels articles que se citen.

Anunciant que l'Govern rus ha decretat la entrada amb franquicia del sucre per totes les fronteres del Imperi; que ha prohibit temporalment la importació per el port de Vladivostok de mercançies de propietat particular, i qu'ha fixat les condicions per a obtindre el permís per a aquelles mercançies que se considerin d'utilitat per l'Estat.

EL TORPEDEJAMENT DEL
«SAN LEANDRO».

Els periòdics publiquen una carta que l's hi ha dirigit l'embaxador d'Alemanya contestant als comentaris que ha fet la premsa referent al torpedeig del vapor «San Leandro» i de lo que s'ha dit de que no hi havia raó per a tirar a fons al buque per la única causa de que no portava el salvaconducte del consul alemany.

Afirma que'l salvaconducte expediat pel cònsul alemany del port d'embarc, després de comprovar el cargament, es precisament el requisit més essencial d'aquesta concessió feta a Espanya i constitueix la única garantia per a les forces navals alemanyes de que el vapor no porti més contrabandol que fruites.

En el cas de no portar salvaconducte, hi ha que suposar que porta contrabando d'altre gènere i pot comprendre's que Alemanya no pot exceptuar altres matèries que directament serveixin per a fabricar pertretxos de guerra, és a dir, coses que causin la mort dels seus soldats.

EL QUEFE DEL GOVERN

Al rebre als periodistes el comte de Romanones ens digué que despatxà amb el rei i que aquesta tarda es reunirà en Consell de ministres.

Un periodista: I fins a altra crisi.

El comte: En tretze mesos no n'hi ha hagut més que una.

El periodista: Aleshores espera vosté a que no n'hi hagi fins dintre d'altres tretze mesos. I fixis en que la d'ahir fou en dimarts.

El comte: I encara aquesta no'm sortí molt a gust, doncs hauria volgut anarme'n.

De la guerra

PARTÉ OFICIAL ANGLÈS

Poldhu, 10.—Lo comunicat oficial anglès diu lo següent:

«L'enemic bombardejà ahir Camouflet al Sur de Loos sens causar cap dany.

Durant la tarda varem entrar amb èxit en les trinxeres enemic situades frent a Hulluch.

EI CAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lègitima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,
UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria grís, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de **TOS** i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguir la fadiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

FARMACIA SERRA

Arraval de Santa Agnès, número 80

- REUS

Nova lámpara estrangera**Lámpara Nitrógen****Disposit 1/2 Watt**

Gran potència lluminosa : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS
• D'ELECTRICITAT i A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARMÉ, n.º 35 (prop de les Rambles). — BARCELONA

Representant en **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Esteve, 2, 2.º, 1.º — REUS
aquesta província

TARIFES
per a l'inserció d'anuncis en aquest diari**PREUS MENSUALS**

En 1.ª plana	En tercera plana			
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupa	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes
Fins a 3 cms. d'altura. De 3 a 5 » » Per cada centímetre més	2'50 3'50 0'50	3'75 5'25 0'75	5'00 7'00 1'00	10'00 14'00 1'50

Els remits, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagaràn a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagaràn a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inserció.

SABATERIA de PERE ROIG
SUCCESSOR DE JOSEP M. MARTÍ**BARATURA *** ELEGÀNCIA
*** SOLIDESÀ *** PERFECCIÓ *****

REUS-Arraval de Santa Agnès, 28.-REUS

COMPRES**ATENCIÓ**

Compro trajes i sabates usats, pagant-los a preu elevar, per a enviar-ho a l'estanger. També compro saldo nou. Escriviu a l'impremta de FOMENT.

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Piazza de Prim REUS

OSTRES

Se'n serveixen al
Bar SAGALÁ

Les Verdes de Marennes a 2 ptes. dotzena i les acreditades d'Arcachón a una

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

La Violeta

Fàbrica de gerres de Joan Rius
Galanes, 13 REUS

Tintoreria de MANUEL CIBIACH

Se renta i teixent tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

LA FINURA

Extens assortit en rams de flors per a balls, a preus limitats

LLOVERA, 28 REUS

DECORACIÓ MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capsis de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajes a preus inverossímils
La casa millor assortida en trajes per a nens

Portal de Jesús, 1.—REUS

Fargas i Bertrán s. en c.

CONTRACTISTES

Galanes, 8, 3.º REUS

Llauradó, Freixa i Amigó

Exportadors de VI

Pi i Margall, 4 REUS

Pau Tost

SASTRE

RACONA, 16 REUS

Dr. Pere Barrufet

Grans magatzems de calçat

GRAS

Carrer Major, 15 REUS

L'Hidràulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics

PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

Taller de Fusteria

de JOSEP MARÍMON

Concepció, 12 REUS

Emili Argilaga

DECORACIÓ MOBLES

TAPICERIA

Arraval alt Jesús, 24 REUS

ILUSTRACIÓ CATALANA

EDICIÓ POPULAR

Suscripció: Un any, 15 ptes. — Mig 8 ptes. — Número ordinari, 25 céntims

DE VENDA A TOTS LOS KIOSKOS Y PRINCIPALES LIBRERIAS

ADMINISTRACIÓ: Mallorca, 287 — BARCELONA